

**institut
botànic**
de Barcelona

Parc de Montjuïc
Passeig del Migdia, s/n
08038 Barcelona

T [+34] 93 289 06 11
F [+34] 93 289 06 14

www.ibb.bcn-csic.es
infoibb@ibb.csic.es

Les muntanyes Baekdudaegan de la península coreana: un nou refugi glacial per a la flora d'Àsia oriental?

Jordi López Pujol

Publicat al **30/03/2017**

<http://www.ibb.bcn-csic.es/les-muntanyes-baekdudaegan-de-la-peninsula-coreana-un-nou-refugi-glacial-per-a-la-flora-dasia-oriental/>

En el volum del passat mes de febrer de la revista *Biological Conservation* es va publicar un extens treball de revisió sobre el paper de les muntanyes Baekdudaegan, una serralada que recorre longitudinalment i de manera ininterrompuda la península coreana, com un dels grans —i alhora desconeguts— refugis pleistocènics de flora d'Àsia oriental. L'estudi, que ha comptat amb la participació de l'Institut Botànic de Barcelona, revisa la bibliografia disponible sobre filogeografia i genètica de poblacions en endemismes coreans o en espècies per a les quals s'han estudiat poblacions coreanes, a més d'estudis paleoecològics duts a terme a la península coreana i àrees veïnes. Tal com és esperable en regions que van ser refugi de flora, les poblacions coreanes presenten nivells més elevats de variabilitat i una més gran singularitat genètica. Les dades de pol·len fòssil, pel seu costat, indiquen que aquesta serralada va albergar extenses àrees de boscos boreals i temperats durant l'últim màxim glacial i, per tant, estan d'acord amb les dades genètiques.

Localització aproximada de les muntanyes Baekdudaegan (representada amb el traç gruixut continu). Els pics de Baekdu i Jiri representen els extrems nord i sud de la serralada, respectivament.

El paper de les muntanyes Baekdudaegan com a refugi glacial de flora és, si cap, encara més important si es té en compte que aquesta serralada —la de major longitud d'Àsia oriental amb uns 1600 km—, és considerada com una “muntanya sagrada” per part de molts coreans i, a més, ho és per a seguidors de

totes les grans religions i corrents filosòfics que hi ha a la península (xamanisme, budisme, taoisme, neoconfucianisme i cristianisme). Els factors biològics, juntament amb els culturals i espirituals, fan d'aquesta serralada mereixedora del màxim nivell de protecció. Per a aconseguir tal meta, els autors suggereixen una sèrie de mesures que poden agrupar-se en tres grans tipologies: (1) reduir la fragmentació i la pèrdua d'hàbitats (especialment greu a la part pertanyent a Corea del Nord), (2) augmentar el nivell de cobertura i l'eficàcia de la xarxa d'àrees protegides d'ambdues Corees (molt deficient i amb greus manques de gestió al veí del nord) i (3) potenciar la cooperació entre ambdós països —pràcticament nul·la a dia d'avui.

Un sanshin o esperit de les muntanyes, acompanyat per un tigre guardià, a la muntanya Odae (Corea del Sud; reproduït amb permís)

En un estudi complementari però que, per raons editorials, es va publicar un xic abans (en el número de desembre de 2016 de la revista *Korean Journal of Plant Taxonomy*), els mateixos autors suggereixen que les muntanyes Baekdudaegan poden haver jugat un paper molt semblat al de les muntanyes Apalatxes a Amèrica del Nord: ambdues serralades tenen una longitud, altitud, latitud i orientació similar, una flora de mida comparable (unes 1.500 espècies), evidències genètiques i paleoecològiques que confirmen el seu rol com a refugis glacials, i un valor cultural i espiritual molt significatiu per a la gent d'ambdues regions. I com última però no menys sorprenent coincidència, tots dos sistemes muntanyencs compten amb senders que els recorren (el dels Apalatxes és probablement el més cèlebre a nivell planetari).